

– розвиток аналітичного інструментарію (розробка нових методів та інструментів економічного аналізу з використанням сучасних інформаційних технологій).

За допомогою економічного аналізу підприємство може не тільки оцінити свій поточний стан, але й передбачити тенденції розвитку, адаптуватися до змін та забезпечити своє довгострокове зростання. Тому, економічний аналіз є невід’ємною складовою сучасної системи управління підприємством, що забезпечує його ефективність та конкурентоспроможність.

Література:

1. Шестерняк М.М. Сучасний економічний аналіз та його основні види. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. 20. Ч. 3. С. 158-162.

2. Литвин З.Б., Серединська В.М. Аналіз як невід’ємний інструмент ефективності в системі управління підприємством. Тернопіль, ТНЕУ, 2019. URL: <https://surl.li/phswmt> (дата звернення: 10.02.2025).

3. Адлер О.О., Долгій А.М. Економічний аналіз як основний складник у системі прийняття обґрунтованого управлінського рішення на підприємстві (на прикладі ПрАТ «Концерн Хлібпром»). *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2021. Випуск 39. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/39_2021ua/3.pdf (дата звернення: 10.02.2025).

АВТОМАТИЗАЦІЯ АНАЛІТИКИ ДАНИХ ПРОДАЖІВ ПІДПРИЄМСТВА: ЇЇ ПЕРЕВАГИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ

Піддубний О.С., здобувач вищої освіти*,
Центральноукраїнський національний технічний
університет, м. Кропивницький, Україна

Будь-який суб’єкт господарювання рано чи пізно стикається з необхідністю аналізу даних своєї діяльності. Незалежно від розміру чи прибутковості підприємства критично важливо для подальшого позитивного розвитку приймати правильні рішення, націлені на зниження витрат і стабільне зростання прибутків. Для цього вкрай необхідним є збирання, обробіток та аналіз даних.

* *Науковий керівник – Лисенко А.М., к.е.н., доцент*

У межах підприємства важливими об'єктами аналізу виступають основні, допоміжні процеси та процеси обслуговування, ефективне управління якими передбачає необхідність розробки сучасних та якісних тактичних і стратегічних рішень [1]. При цьому потрібно враховувати, що з появою Big Data змінилася практика управління інформацією на підприємствах, з'явилася можливість проводити аналіз більш детально та з урахуванням комплексного підходу. В умовах розвитку цифрових технологій та зростання інформаційних потоків широкого розповсюдження набули сучасні технології обробітку великих масивів даних: технології блокчейн, хмарні обчислення, нейронні мережі та ін. [2].

Але не завжди навіть керівництво підприємства має повне уявлення про типи та об'єми даних, які необхідно збирати. Адже важливими, в першу чергу, є не кількість чи об'єми даних, а вміння їх аналізувати, досліджувати та приймати на їх основі рішення відповідно до обраної стратегії розвитку підприємства.

Наприклад, сама по собі цифра продажів одиниць сільськогосподарської техніки за період мало про що скаже. Досвідчений керівник обов'язково хоче мати можливість глибинного аналізу: хто продав, коли, куди? А якщо за перший квартал, а за перше півріччя? А як у порівнянні до підвищення мотивації та після?

Всі ці питання логічні і при правильному підході до них – ключові для подальшого зростання підприємства. Та дуже часто буває, що підготовка цих звітів покладається на плечі менеджерів та економістів, які і без того мають достатнє навантаження у рамках поточної діяльності. Мало хто залучає відповідного співробітника для аналітики та підготовки звітів, адже бізнес «любить» навантажувати працівника по максимуму.

Як це часто буває на практиці, керівник прагне оцінити стан справ на поточний момент часу, і тому звертається із завданням до економістів, які повинні за короткий проміжок часу підготувати для нього звіт щодо обсягу продажів у розрізі областей/філій/менеджерів тощо. Тут і приходиться на допомогу автоматизація аналізу даних. Адже значний обсяг необхідних даних вже є у підприємства в системі бухгалтерського обліку, а отже треба «просто» взяти ці дані і опрацювати.

На сьогодні на ринку є достатній вибір як платних, так і безкоштовних програмних засобів для вирішення подібних завдань. До прикладу, можливість експортувати дані з 1С і зробити звіт за допомогою MS Power BI не становить великих труднощів для фахівців.

Повертаючись до прикладу з продажами сільськогосподарської техніки потрібно враховувати, що базовий набір даних міститиме мінімально необхідну для аналізу результатів продажів кількість інформації про вид техніки, тип клієнтів, менеджерів, дати здійснення й географію продажів і т. ін.

Розуміючи можливості сучасних інструментів аналітики даних, керівник підприємства може в будь який момент з планшету чи телефону відкрити аналітику продажів, покрутити її в будь-якому напрямку за допомогою фільтрів та вибірок, а отже він навряд чи захоче повертатися до звітів, «складених вручну». Адаже актуальність даних, зручність використання, доступність – це все беззаперечні переваги використання сучасних інструментів в аналітиці як обсягів продажу, так і результатів роботи підприємства загалом.

Як і будь-яке нововведення, автоматизація аналітики потребує витрат, але в порівнянні з перевагами та зручностями, які пропонує дане рішення, ці витрати будуть більш, ніж виправданими. Це дасть можливість зняти зайве навантаження з працівників, які готували щотижневі звіти, а отже й оптимізувати виплати персоналу.

Таким чином, автоматизувати аналітику даних продажів та діяльності підприємства загалом не так складно і дорого, як може здатися на перший погляд. Необхідні для цього дані, як правило, є в системі бухгалтерського обліку. Фахівця, здатного впровадити процес автоматизації, можна залучити тимчасово, або ж знайти всередині підприємства. Наступним кроком при підготовці базової автоматизованої аналітики є узгодження з керівником розрізу даних для аналізу та формату звітів. При бажанні та/або необхідності можна додатково залучити аналітика для розбору та налаштування ключових метрик і більш глибокого занурення.

Література:

1. Лисенко А.М., Акімов С.С. Місце та роль бізнес-аналізу в системі управління підприємством. *Бізнес-аналітика: моделі, інструменти та технології / збірник тез IV Міжслав. наук.-практ. конф.*, м. Київ, 1-3 бер. 2023 р. Київ : НАУ, 2023. С. 111-112. URL: <http://dSPACE.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12639>
2. Супруненко С., Чорновол А., Гаврилюк В. Використання аналітики даних для управління фінансовими процесами в цифровому середовищі України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-51>